

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

кафедра філософії права
та юридичної логіки

Статус дисципліни – обов'язкова
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – психологія (05)
Спеціальність – психологія (053)
Освітня програма – психологія
Форми здобуття вищої освіти – заочна
Мова навчання – українська
Форма підсумкового контролю – залік

Полудьонна Наталія Станіславівна

кандидат психологічних наук, доцент
професор кафедри

Профайл викладача:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=FelzmLEAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Роговенко Марія Михайлівна

кандидат педагогічних наук, доцент

Профайл викладача:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=29KUFIMAAAAJ&hl=uk>

Контактний телефон

Електронна адреса

Розклад навчальних занять

Консультації

Тел.: 249-09-69

E-mail: k014@naiau.kiev.ua

Робоче місце: пл. Солом'янська, 1, каб. 811,
819

Очні:

(відповідно до графіка консультацій
науково-педагогічних працівників кафедри)
з 14:00 до 16:30

Онлайн:

електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Стислий опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є опанування знаннями з організації науково-дослідної діяльності, сприяння розвитку наукового світогляду і творчого мислення.

Тривалість – 2 кредити, загальна кількість годин – 60; годин аудиторних – 10, самостійної роботи – 50.

Форми та методи навчання – денна, заочна; бінарні, частково-пошукові; *словесні методи* (лекція, розповідь-пояснення), *наочні* (ілюстрація), *практичні* (репродуктивні, проблемно-пошукові, інтерактивні (дискусія); інформаційні й евристичні, складання коментованої схеми навчального питання, метод термінологічного вправлення.

Система поточного контролю : усне та письмове опитування. *Контроль самостійної* здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань, передбачених програмою. *Методи поточного контролю* : усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування); робота за індивідуальними завданнями; тестування; захист проектів (презентацій); поняттєве вправлення; групові завдання, що передбачають розв'язання або підготовку проблемних ситуацій.

Система підсумкового контролю – застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, F, FX). *Методи підсумкового контролю*: усна відповідь або тестування.

Пререквізити – «Математичні методи в психології», «Психодіагностика», «Експериментальна психологія», «Філософські проблеми психології»

Постреквізити – «Теоретичні та методологічні засади організаційної психології», «Кваліфікаційна магістерська робота»

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна,

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти.

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальна компетентність, якою повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

ЗК1. Здатність до усвідомленого та критичного застосування наукових знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність до проведення психологічних досліджень на відповідному рівні, з урахуванням новітніх наукових досягнень.

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності :

ФК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики. Здатність аналізувати та зіставляти інформацію, отриману з різних джерел.

ФК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічні дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.

ФК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях, застосовуючи українську та англійську мови професійного спрямування.

Додаткові програмні результати навчання, визначені за освітньою програмою

ПР 10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів (тез, статей, доповідей, презентацій).

Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Наукове дослідження як особлива сфера діяльності	Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, термінологічний бій.	Під час лекційного заняття законспектувати основні положення. Скласти узагальнюючу таблицю чи структурну блок-схему за темою лекції До семінарського заняття: 1. Здійснити порівняльний аналіз фундаментальних та прикладних форм наукових досліджень. 2. Здійснити порівняння запропонованих науковцями визначень поняття «методологія». Оберіть з них, на вашу думку, більш

		<p>зрозуміле. Відповідь обґрунтуйте.</p> <p>3. Схематично зобразити структуру методології та охарактеризувати її складові.</p> <p>4. Для дискусії обґрунтуйте відповідь на питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Чи може методологія науки існувати як самостійна підсистема прийомів та засобів пізнання? <p>5. Провести класифікацію наукових досліджень за ознаками:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за напрямом розвитку виробництва; - за ступенем важливості; - за науковим рівнем; - за джерелом фінансування. <p>6. Створити структурно-логічну схему етапів проведення наукових досліджень.</p> <p>7. Підготовка до контрольної роботи в розрізі теми.</p>
<p>Тема 2. Форми наукових документів: вимоги та внутрішня логіка</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування</p> <p>Методи: проблемні, активні та інтерактивні, (синтез думок), складання коментованої схеми навчального питання.</p>	<p>Під час семінарського заняття :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання словника категоріально-поняттєвого масиву з теми. 2. Виконання вправ з оформлення посилань на різні форми наукових публікацій. 3. Здійснити аналіз запропонованого наукового тексту та знайти функціонально-лексичні та логічні помилки. 4. Опрацювати ДСТУ 3008-95 «Документація. звіти у сфері науки і техніки.//Структура і правила оформлення». гармонізований з міжнародним стандартом ISO 5966:1982 «Documentation Presentation of scientific and technical reports» – Видання офіційне – Київ. щодо подання і оформлення наукових звітів. 5. Підготовка до контрольної роботи в розрізі теми.
<p>Тема 3. Загальна характеристика методів наукових досліджень</p>	<p>Практичне заняття: індивідуальні та групові завдання</p>	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення. Скласти узагальнюючу таблицю чи структурну блок-схему за темою лекції</p> <p>До практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснити ранжування за глибиною змісту понять “науковий

<p>Методи: частково-пошукові; метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація).</p>	<p>метод”, “метод”, “метод науки”, “методика”.</p> <p>2. Застосування статистичного методу для досліджуваного явища з метою підтвердження його стабільності чи динаміки (за власним вибором).</p> <p>3. Здійснити порівняльний аналіз методів узагальнення та порівняння.</p> <p>4. Здійснити порівняльний аналіз переваг та недоліків методів: спостереження, анкетування, опитування, тесту, експерименту. Результати оформити у таблицю.</p> <p>5. Застосовуючи метод експертних оцінок, дайте висновок щодо досліджуваних фактів (за власним вибором). Результат візуалізувати у вигляді діаграми (графіка, шкали).</p> <p>6. У процесі самостійного опрацювання спеціальної літератури (2-5 найменувань за вибором) ознайомитись із специфікою методу бесіди/інтерв’ю, їх дослідницькими функціями. Виокремити алгоритм підготовки до бесіди/інтерв’ю з респондентом та вступу з ним у контакт.</p> <p>7. Розробити план власної бесіди/інтерв’ю з респондентами (5-10 осіб). Провести бесіду/інтерв’ю із фіксацією результатів. Здійснити їх належну обробку.</p> <p>8. У процесі самостійного опрацювання спеціальної літератури (2-5 найменувань за вибором) ознайомитись зі специфікою методу анкетування. Визначити основні види анкет та їх значення в процесі проведення наукового дослідження.</p> <p>6. Підібрати два типи анкет (з відкритими та закритими запитаннями). Провести анкетування (5-10 осіб) із фіксуванням результатів, здійснити їх належну обробку.</p>
--	--

Основні інформаційні джерела

1. «Про наукову і науково-технічну діяльність»: Закон України № 848 – VIII від 26.11.2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3.

2. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень: Навч. посібник. – Х.: НТУ «ХПІ», 2009. – 142 с.

3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : Навчальний посібник. Вид-во: Право, 2019. – 368 с.

4. Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 7-е видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2010. – 295 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

– мультимедійний проєктор, комп'ютер/ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання:

- умови допуску до підсумкового контролю є активна робота під час семінарських та практичних занять; позитивні оцінки з усіх тем навчальної дисципліни; опрацювання більшості з рекомендованих джерел, виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;

- сума балів поточного контролю має становити не менше 30 балів;

Перескладання тем реалізується у таких формах:

- усне і письмове опитування;
- рецензування відповідей та письмових робіт;
- обговорення проблемних питань;
- написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності:

здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування.

<https://okop.naiiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Поточному контролю підлягають:

- глибина, повнота, обґрунтованість відповіді;
- доповнення, запитання до тих, хто відповідає;
- рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття (робот у парах, малих групах), активність під час обговорення питань;
- глибина аналізу наукової та навчальної літератури;
- письмові завдання (тести, контрольні роботи, есе, реферати);
- якість самостійного опрацювання питань;
- систематичність роботи на заняттях.

Політика щодо відвідування:

передбачає систематичне, регулярне оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (рівень теоретичних знань та практичних умінь і

навичок з усіх тем навчальної дисципліни) за результатами аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

усне опитування

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

практичні завдання

- уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем;
- уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

Оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)				Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
max 60%				max 40%	max 100%
T1	T2	T3	Самостійна робота	екзамен	100
10	10	25	15	40	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення дисципліни

Силабус схвалено на засіданні кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ

протокол від 16 вересня 2021 року, № 2.

Завідувач кафедри філософії права
та юридичної логіки

_____

(підпис)

Віталій КРАВЕЦЬ

Підписи авторів силабусу:

_____ **Наталія ПОЛУДЬОННА**

_____ **Марія РОГОВЕНКО**